

I

(Meddelanden)

RÅDET

GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr 49/2003

antagen av rådet den 16 juni 2003

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets beslut nr .../2003/EG av den ... om inrättande av ett program för att höja kvaliteten i den högre utbildningen och främja interkulturell förståelse genom samarbete med tredje land (Erasmus Mundus) (2004–2008)

(2003/C 240 E/01)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 149 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téens yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

(1) Europeiska gemenskapen bör bidra till utvecklingen av en
utbildning av god kvalitet bland annat genom samarbete
med tredje land.

(2) I slutsatserna från Europeiska rådet i Lissabon (den 23 och
24 mars 2000) betonas att om Europa skall kunna möta
den utmaning som globaliseringen innebär måste med-
lemsstaterna anpassa sina system för utbildning och yrkes-
utbildning till kunskapssamhällets krav.

⁽¹⁾ EGT C 331 E, 31.12.2002, s. 25.

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 26 februari 2003 (EUT L 95, 23.4.2003, s.
35).

⁽³⁾ Yttrandet avgivet den 10 april 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 8 april 2003 (ännu ej offent-
liggjort i EUT), rådets gemensamma ståndpunkt av den 16 juni
2003 och Europaparlamentets beslut av den ... (ännu ej offentlig-
gjort i EUT).

(3) Europeiska rådet i Stockholm (den 23 och 24 mars 2001)
fastställde att arbetet med uppföljningen av målen för ut-
bildningssystem bör utvärderas i ett globalt perspektiv.
Europeiska rådet i Barcelona (den 15 och 16 mars 2002)
bekräftade att öppenhet gentemot omvärlden är en av de
tre grundläggande principerna i arbetsprogrammet för
2010 för utbildningssystemen.

(4) De europeiska utbildningsministrarna, som möttes i Bo-
logna (den 19 juni 1999), förklarade i sitt gemensamma
uttalande att det är nödvändigt att se till att det europeiska
systemet för högre utbildning får en global attraktionskraft
som motsvarar Europas stora kulturella och vetenskapliga
resultat.

(5) Då de europeiska ministrarna med ansvar för högre utbild-
ning möttes i Prag (den 19 maj 2001) betonade de ytter-
ligare bland annat vikten av att göra europeisk högre ut-
bildning mer attraktiv för studerande från Europa och an-
dra delar av världen.

(6) I sitt meddelande om utökat samarbete med tredje land
inom högre utbildning hävdade kommissionen att en
högre grad av internationalisering av den högre utbild-
ningen är nödvändig för att möta de utmaningar som
globaliseringen innebär samt fastställde övergripande mål
för en strategi för samarbete med tredje land på detta
område och föreslog konkreta åtgärder för att uppnå dessa
mål.

(7) I rådets resolution av den 14 februari 2002 om främjande
av språklig mångfald och språkinläring inom ramen för
genomförandet av målsättningarna för Europeiska språkå-
ret 2001 ⁽⁵⁾ betonas att Europeiska unionen måste beakta
principen om språklig mångfald i sina kontakter med
tredje land.

⁽⁵⁾ EGT C 50, 23.2.2002, s. 1.

- (8) De akademiska institutionerna inom Europeiska unionen strävar efter att öka den proportionerliga andelen av internationellt rörliga studerande. Det råder bred enighet om den stora potentialen i de europeiska högre utbildningsanstalternas kombinerade individuella styrka, deras utbildningsmässiga mångfald samt deras breda erfarenhet av nätverksarbete och av samarbete med tredje land, vilket gör det möjligt för dem att erbjuda kurser som är unika för Europa och av hög kvalitet och som gör att fördelarna av internationell rörlighet kan delas i bredare kretsar inom gemenskapen och dess partnerländer.
- (9) De europeiska högre utbildningsanstalterna måste också fortsättningsvis ligga i frontlinjen av utvecklingen. För att uppnå detta bör de främja samarbete med institutioner i tredje land som har uppnått en utvecklingsnivå som är jämförbar med den som uppnåtts av högre utbildningsanstalter i gemenskapen.
- (10) Syftet med detta program är att bidra till bättre kvalitet på den högre utbildningen i Europa och att samtidigt inverka på i vilken mån Europeiska unionen blir synlig och hur den uppfattas världen runt och likaså att bygga upp ett goodwillkapital bland dem som har deltagit i programmet.
- (11) Gemenskapens insatser bör hanteras på ett sätt som är öppet för insyn, användarvänligt och begripligt.
- (12) Vid främjandet av internationell rörlighet bör gemenskapen vara uppmärksam på det fenomen som är allmänt känt under beteckningen "kompetensflykt".
- (13) Det finns ett behov av att öka gemenskapens insatser för att främja dialog och förståelse mellan kulturer i hela världen, utan att glömma den sociala dimensionen av högre utbildning samt demokratins ideal och respekten för de mänskliga rättigheterna, däribland jämställdhet mellan könen, särskilt som rörlighet gynnar upptäckandet av nya kulturella och sociala miljöer och underlättar förståelsen av dessa. När gemenskapens insatser ökas måste det säkerställas att inga medborgargrupper eller medborgare i tredje land utestängs eller förfördelas, i enlighet med artikel 21.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (14) För att öka mervärdet av gemenskapens åtgärder är det nödvändigt att se till att det råder samstämmighet och komplementaritet mellan de åtgärder som genomförs inom ramen för detta beslut samt annan relevant gemenskapspolitik och andra relevanta gemenskapsinstrument och gemenskapsåtgärder, i synnerhet det sjätte ramprogrammet för forskning, inrättat genom beslut nr 1513/2002/EG⁽¹⁾, samt samarbetsprogram med tredje land på området högre utbildning.
- (15) I avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) föreskrivs ökat samarbete på områden som rör utbildning och ungdom mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och de länder i Europeiska frihandelssammanslutningen som deltar i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-Eftastater) å andra sidan; villkoren och de närmare reglerna för de ovan nämnda ländernas deltagande i detta program bör fastställas i enlighet med de relevanta bestämmelserna i EES-avtalet.
- (16) Villkoren och de närmare reglerna för de associerade central- och östeuropeiska ländernas deltagande i detta program bör fastställas i enlighet med bestämmelserna i Europaavtalen, i tilläggsprotokollen till dessa och i de respektive associeringsrådets beslut. När det gäller Cypern bör deltagande finansieras genom tilläggsanslag i enlighet med förfaranden som skall fastställas i samförstånd med detta land. När det gäller Malta och Turkiet bör deltagande finansieras genom tilläggsanslag i enlighet med bestämmelserna i fördraget.
- (17) Detta program bör regelbundet övervakas och utvärderas i samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna för att möjliggöra anpassningar, särskilt när det gäller prioriteringarna för genomförandet av åtgärderna; utvärderingen bör inbegripa en extern och oberoende utvärdering.
- (18) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden när det gäller det europeiska samarbetets bidrag till en utbildning av god kvalitet inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, bland annat på grund av behovet av multilaterala partnerskap och multilateral rörlighet samt utbyte av information mellan gemenskapen och tredje land, och därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå på grund av den transnationella dimensionen i gemenskapens åtgärder, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (19) I detta beslut fastställs, för hela den tid programmet pågår, en finansieringsram som under det årliga budgetförfarandet utgör den särskilda referensen för budgetmyndigheten, enligt punkt 33 i det interinstitutionella avtalet av den 6 maj 1999 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och förbättring av budgetförfarandet⁽²⁾.
- (¹) Europaparlamentets och rådets beslut nr 1513/2002/EG av den 27 juni 2002 om sjätte ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration med syfte att främja inrättandet av det europeiska området för forskningsverksamhet samt innovation (2002–2006) (EGT L 232, 29.8.2002, s. 1).
- (²) EGT C 172, 18.6.1999, s. 1.

- (20) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta beslut bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Inrättande av programmet

1. Genom detta beslut inrättas ett program, "Erasmus Mundus", nedan kallat "programmet", för att höja kvaliteten i den högre utbildningen inom Europeiska unionen och främja interkulturell förståelse genom samarbete med tredje land.
2. Programmet skall genomföras under perioden 1 januari 2004–31 december 2008.
3. Programmet skall stödja och komplettera åtgärder som vidtas av och inom medlemsstaterna samtidigt som full respekt skall råda för deras ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation samt medlemsstaternas kulturella och språkliga mångfald.

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut avses med

1. *högre utbildningsanstalt*: varje institution som enligt nationell lagstiftning eller praxis utfärdar bevis över behörighet eller examina på denna nivå, oavsett vad dessa institutioner kallas,
2. *studerande från tredje land*: medborgare i ett annat tredje land än EES-Eftastaterna och Europeiska unionens kandidatländer, vilken redan har avlagt en första examen inom högre utbildning, vilken inte är fast bosatt i någon medlemsstat eller något av de deltagande länder som avses i artikel 11, vilken inte utövat sin huvudsakliga verksamhet (studier, arbete etc.) i mer än sammanlagt tolv månader under de senaste fem åren i någon medlemsstat eller något av de deltagande länderna och vilken har godkänts för att skriva in sig i eller är inskriven i en Erasmus Mundus masterkurs enligt beskrivningen i bilagan,
3. *akademiker från tredje land*: medborgare i ett annat tredje land än EES-Eftastaterna och Europeiska unionens kandidatländer, vilken inte är fast bosatt i någon medlemsstat eller något av de deltagande länder som avses i artikel 11, vilken inte utövat sin huvudsakliga verksamhet (studier, arbete etc.) i mer än sammanlagt tolv månader under de senaste fem åren i någon medlemsstat eller något av de deltagande länderna och vilken har utmärkta akademiska och/eller yrkesmässiga erfarenheter,

4. *studier på masternivå*: kurser inom högre utbildning som följer på en första grundutbildning om minst tre års studier och leder till en andra eller högre examen.

Artikel 3

Programmets mål

1. Programmets övergripande mål är att höja den europeiska högre utbildningens kvalitet genom att främja samarbete med tredje land för att förbättra utvecklingen av mänskliga resurser och främja dialog och förståelse mellan folk och kulturer.
2. Programmets särskilda mål är
 - a) att främja ett utbud av hög kvalitet och med ett tydligt europeiskt mervärde inom högre utbildning som är attraktivt både inom och utanför Europeiska unionen,
 - b) att uppmuntra och göra det möjligt för högt kvalificerade studerande och akademiker från hela världen att förvärva behörighetsbevis och/eller erfarenhet i Europeiska unionen,
 - c) att utveckla ett mer strukturerat samarbete mellan Europeiska unionen och institutioner i tredje land och större rörlighet utåt från Europeiska unionen som en del av europeiska studieprogram,
 - d) att göra högre utbildning i Europeiska unionen mer tillgänglig samt att förbättra dess profil och synlighet.
3. Kommissionen skall i sitt arbete med att uppnå programmets mål beakta gemenskapens allmänna politik för lika möjligheter för kvinnor och män. Kommissionen skall även se till att inga grupper av medborgare eller av medborgare i tredje land utestängs eller förfördelas.

Artikel 4

Programmets åtgärder

1. Målen för programmet enligt artikel 3 skall eftersträvas med hjälp av följande åtgärder:
 - a) Erasmus Mundus masterkurser.
 - b) Ett stipendiesystem.
 - c) Partnerskap med högre utbildningsanstalter i tredje land.
 - d) Åtgärder för att öka Europas attraktionskraft som utbildningsplats.
 - e) Tekniska stödåtgärder.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. Dessa åtgärder skall förverkligas genom de förfaranden som beskrivs i bilagan och genom följande typer av tillvägagångssätt, som i förekommande fall kan kombineras:

- a) Stöd till utvecklingen av gemensamma utbildningsprogram och samarbetsnätverk som underlättar utbyte av erfarenheter och god praxis.
- b) Ökat stöd till rörlighet, mellan gemenskapen och tredje land, för personer inom högre utbildning.
- c) Främjande av språkkunskaper och förståelse av olika kulturer.
- d) Stöd till pilotprojekt på grundval av transnationella partnerskap som är utformade för att utveckla innovation och kvalitet inom högre utbildning.
- e) Stöd till analys och uppföljning av tendenser och utveckling inom högre utbildning i ett internationellt perspektiv.

Artikel 5

Tillträde till programmet

På de villkor och enligt de bestämmelser för genomförandet som anges i bilagan, och med tillämpning av definitionerna i artikel 2, är programmet särskilt avsett för

- a) högre utbildningsanstalter,
- b) studerande med grundexamen från en institution för högre utbildning,
- c) akademiker eller fackmän som bedriver undervisning eller forskning,
- d) personal som är direkt engagerad i högre utbildning,
- e) andra offentliga eller privata organ verksamma på området högre utbildning och som får delta enbart i åtgärderna 4 och 5 i bilagan.

Artikel 6

Genomförande av programmet och samarbete med medlemsstaterna

1. Kommissionen skall
 - a) se till att de gemenskapsåtgärder som omfattas av programmet genomförs effektivt i överensstämmelse med bilagan,
 - b) beakta medlemsstaters bilaterala samarbete med tredje land,
 - c) rådfråga de relevanta sammanslutningarna och organisationerna på europeisk nivå inom högre utbildning och informera den kommitté som avses i artikel 8 om deras åsikter,

- d) eftersträva synergieffekter och utforma gemensamma åtgärder tillsammans med andra gemenskapsprogram och gemenskapsåtgärder inom högre utbildning och forskning.

2. Medlemsstaterna skall

- a) vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att programmet genomförs effektivt på medlemsstatsnivå med deltagande av alla berörda parter inom utbildning i enlighet med nationell praxis, inbegripet att sträva efter att vidta sådana åtgärder som kan bedömas vara lämpliga för att undanröja rättsliga och administrativa hinder,
- b) utse lämpliga strukturer för ett nära samarbete med kommissionen,
- c) främja potentiella synergieffekter med andra gemenskapsprogram och eventuella liknande nationella initiativ som tas på medlemsstatsnivå.

3. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna säkerställa

- a) lämplig information om de åtgärder som får stöd genom programmet, samt offentliggörande och uppföljning av dem,
- b) spridning av resultaten av de åtgärder som har genomförts inom ramen för programmet.

Artikel 7

Genomförandeåtgärder

1. Följande åtgärder som krävs för att genomföra detta beslut skall antas i enlighet med förvaltningsförfarandet i artikel 8.2:

- a) Den årliga arbetsplanen, inklusive prioriteringar.
- b) Urvalskriterier och urvalsförfaranden, inklusive sammansättning och intern arbetsordning för urvalskommittén, och resultaten av urvalen för åtgärd 1, med beaktande av bestämmelserna i bilagan till detta beslut.
- c) De allmänna riktlinjerna för genomförandet av programmet.
- d) Den årliga budgeten, fördelningen av medel mellan programmets olika åtgärder och vägledande bidragsbelopp.
- e) Arrangemangen för övervakning och utvärdering av programmet samt för spridning och överföring av resultat.

2. Förslagen till beslut om resultaten av urvalen, förutom urvalen för åtgärd 1, och alla andra åtgärder som behövs för att genomföra detta beslut skall antas i enlighet med det rådgivande förfarandet i artikel 8.3.

Artikel 8

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.
Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara två månader.
3. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.
4. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 9

Finansiering

1. Finansieringsramen för programmets genomförande för den period som anges i artikel 1 skall vara 180 miljoner euro. För perioden efter den 31 december 2006 skall detta belopp anses bekräftat om det för denna etapp är förenligt med den gällande budgetplanen för den period som inleds 2007.
2. De årliga anslagen skall godkännas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

Artikel 10

Överensstämmelse och komplementaritet

1. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna säkerställa programmets övergripande överensstämmelse och komplementaritet med annan relevant gemenskapspolitik och andra relevanta gemenskapsinstrument och gemenskapsåtgärder, särskilt det sjätte ramprogrammet för forskning och program för samarbete med tredje land inom området högre utbildning.
2. Kommissionen skall regelbundet informera kommittén om gemenskapsinitiativ på relevanta områden, se till att det finns en fungerande koppling, och i förekommande fall gemensamma åtgärder mellan detta program och de program och åtgärder på utbildningsområdet som genomförs inom ramen för gemenskapens samarbete med tredje land, inklusive bilaterala avtal, och med behöriga internationella organisationer.

Artikel 11

Deltagande av EES-Eftastater och Europeiska unionens kandidatländer

Villkoren och de närmare reglerna för deltagande av EES-Eftastater och Europeiska unionens kandidatländer i programmet

skall fastställas i enlighet med de relevanta bestämmelserna i de instrument som reglerar förbindelserna mellan Europeiska gemenskapen och dessa länder.

Artikel 12

Övervakning och utvärdering

1. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna regelbundet övervaka programmet. Resultaten av övervakningen och utvärderingen skall utnyttjas när programmet genomförs.

Denna övervakning skall omfatta de rapporter som avses i punkt 3 samt särskilda verksamheter.

2. Kommissionen skall regelbundet utvärdera programmet med beaktande av de mål som avses i artikel 3, programmets verkan i stort samt komplementariteten mellan åtgärderna enligt detta program och åtgärder som genomförs i enlighet med annan relevant gemenskapspolitik och andra relevanta gemenskapsinstrument och gemenskapsåtgärder.

3. Kommissionen skall till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén överlämna följande:

- a) Vid anslutningen av nya medlemsstater, en rapport om de ekonomiska konsekvenser som anslutningarna har för programmet, vid behov åtföljd av förslag som behandlar dessa ekonomiska konsekvenser. Europaparlamentet och rådet kommer att fatta beslut om sådana förslag så snart som möjligt.
- b) Senast den 30 juni 2007, en preliminär utvärderingsrapport om de resultat som uppnåtts och om de kvalitativa aspekterna på programmets genomförande.
- c) Senast den 31 december 2007, ett meddelande om programmets fortsättning.
- d) Senast den 31 december 2009, en utvärderingsrapport i efterhand.

Artikel 13

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

...

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande

BILAGA

GEMENSKAPSÅTGÄRDER OCH URVALSFÖRFARANDEN

ÅTGÄRD 1: ERASMUS MUNDUS MASTERKURSER

ÅTGÄRD 2: STIPENDIER

ÅTGÄRD 3: PARTNERSKAP MED HÖGRE UTBILDNINGSANSTALTER I TREDJE LAND

ÅTGÄRD 4: ÖKAD ATTRAKTIONSKRAFT

ÅTGÄRD 5: TEKNISKA STÖDÅTGÄRDER

URVALSFÖRFARANDEN

ÅTGÄRD 1: ERASMUS MUNDUS MASTERKURSER

1. Gemenskapen skall välja ut europeiska masterkurser som för programmet kommer att kallas "Erasmus Mundus masterkurser" i enlighet med avsnittet om urvalsförfaranden i andra delen av denna bilaga.
2. I detta program skall Erasmus Mundus masterkurser
 - a) omfatta minst tre högre utbildningsanstalter från tre olika medlemsstater,
 - b) ha ett studieprogram som innebär studier i minst två av de tre utbildningsanstalter som anges i led a,
 - c) ha inbyggda mekanismer för erkännande av studietider i partnerutbildningsanstalter som bygger på eller är förenliga med Europeiska systemet för överföring av studiemeriter,
 - d) resultera i tilldelning av gemensamma, dubbla eller flerfaldiga examina från de deltagande utbildningsanstalterna, vilka är erkända eller godkända av medlemsstaterna,
 - e) reservera ett minsta antal platser för och stå som värd för studerande från tredje land som har beviljats ekonomiskt stöd enligt programmet,
 - f) fastställa öppna villkor för tillträde, som bland annat skall beakta jämställdhets- och rättvisaspekter,
 - g) samtycka till att följa reglerna för förfarandet för att välja ut stipendiaterna (studerande och akademiker),
 - h) införa lämpliga arrangemang för att underlätta tillträde för och stå som värd för studerande från tredje land (information, inkvartering m.m.),
 - i) utan att undervisningsspråket åsidosätts, sörja för användning av minst två europeiska språk som talas i de medlemsstater där de högre utbildningsanstalter som deltar i Erasmus Mundus masterkurser finns och, i förekommande fall, språkundervisning och språkstöd för studerande.
3. Erasmus Mundus masterkurser kommer att väljas ut för en period på fem år, med ett enkelt årligt förnyelseförfarande på grundval av rapporterade framsteg, som kan inkludera ett års förberedande verksamhet innan den egentliga kursen börjar. En välvägd fördelning mellan olika studerade ämnen under programperioden kommer att eftersträvas. Gemenskapen kan ge ekonomiskt stöd till Erasmus Mundus masterkurser och finansieringen skall vara föremål för ett årligt förnyelseförfarande.

ÅTGÄRD 2: STIPENDIER

1. Gemenskapen skall införa ett gemensamt, globalt stipendiesystem med inriktning på studerande och akademiker från tredje land.
 - a) Gemenskapen kan ge ekonomiskt stöd till studerande från tredje land som i konkurrens med andra har blivit antagna till en Erasmus Mundus masterkurs.
 - b) Gemenskapen kan ge ekonomiskt stöd till akademiker från tredje land som besöker Erasmus Mundus masterkurser för att utföra undervisnings- och forskningsuppdrag samt annat akademiskt arbete i de utbildningsanstalter som deltar i Erasmus Mundus masterkurser.

2. Stipendierna skall stå öppna för ansökan för studerande och akademiker från tredje land enligt definitionen i artikel 2, utan några andra förhandsvillkor för deltagande än att det finns förbindelser mellan Europeiska unionen och de berörda studerandenas och akademikers hemland.
3. Kommissionen skall vidta åtgärder för att se till att ingen studerande eller akademiker får ekonomiskt stöd för samma syfte från fler än ett gemenskapsprogram.

ÅTGÄRD 3: PARTNERSKAP MED HÖGRE UTBILDNINGSANSTALTER I TREDJE LAND

1. Gemenskapen kan stödja strukturerade förbindelser mellan Erasmus Mundus masterkurser och högre utbildningsanstalter i tredje land. Utan att övergripande kvalitetskriterier åsidosätts skall också en varierad geografisk fördelning bland de institutioner i tredje land som medverkar i programmet beaktas. Partnerskapen skall bilda ramen för rörlighet utåt för studerande och akademiker från Europeiska unionen som deltar i Erasmus Mundus masterkurser.
2. Partnerskapen skall
 - omfatta en Erasmus Mundus masterkurs och minst en högre utbildningsanstalt från ett tredje land,
 - ges stöd för perioder på upp till tre år,
 - tillhandahålla en ram för rörlighet utåt för studerande i Erasmus Mundus masterkurser och lärarna i kurserna; stödberättigade studerande och akademiker skall vara medborgare i Europeiska unionen eller medborgare i tredje land som har varit lagligt bosatta i Europeiska unionen i minst tre år (och av andra skäl än studier) innan de påbörjar rörligheten utanför unionens gränser,
 - säkerställa att studietider vid värdutbildningsanstalten (dvs. den icke-europeiska) erkänns.
3. Verksamheten i partnerskapsprojekt kan även inbegripa
 - undervisningsuppdrag vid en partnerutbildningsanstalt som stöder utvecklingen av projektets läroplan,
 - utbyte av lärare, utbildare, administratörer och andra relevanta specialister,
 - utveckling och spridning av nya metoder inom högre utbildning, inbegripet användning av informations- och kommunikationsteknik, e-lärande samt öppen utbildning och distansutbildning,
 - utveckling av samarbetsystem med högre utbildningsanstalter i tredje land i syfte att erbjuda en kurs i det berörda landet.

ÅTGÄRD 4: ÖKAD ATTRAKTIONSKRAFT

1. Genom denna åtgärd kan gemenskapen stödja verksamheter som syftar till att förstärka den europeiska utbildningens profil, synlighet och tillgänglighet. Gemenskapen skall även stödja kompletterande verksamheter som bidrar till programmets mål, även verksamhet som berör den internationella dimensionen av kvalitetssäkring, erkännande av studiemeriter, erkännande av europeiska examina i utlandet och ömsesidigt erkännande av examina med tredje land, utveckling av läroplaner samt rörlighet.
2. Stödberättigade institutioner kan inbegripa offentliga eller privata organisationer, verksamma på den högre utbildningens område i hemlandet eller på internationell nivå. Verksamheterna skall bedrivas i nätverk som omfattar minst tre organisationer från tre olika medlemsstater och kan inbegripa organisationer från tredje land. Verksamheterna (som kan inkludera seminarier, konferenser, arbetsgrupper, utveckling av informations- och kommunikationstekniska verktyg, utarbetande av material för publicering m.m.) kan äga rum i medlemsstaterna eller i tredje land.
3. PR-verksamheterna skall sträva efter att skapa länkar mellan högre utbildning och forskning, och när så är möjligt utnyttja potentiella synergieffekter.
4. Genom denna åtgärd kan gemenskapen stödja att internationella temanätverk ägnar sig åt dessa frågor.
5. Gemenskapen kan, i förekommande fall, stödja pilotprojekt med tredje land i syfte att vidareutveckla samarbetet inom högre utbildning med de berörda länderna.

6. Gemenskapen skall stödja en studentförening för alla studerande (från tredje land och från Europa) som avlägger examen vid Erasmus Mundus masterkurser.

ÅTGÄRD 5: TEKNISKA STÖDÅTGÄRDER

För genomförandet av programmet kan kommissionen anlita experter, en verkställande byrå, befintliga behöriga organ i medlemsstaterna och, om så är nödvändigt, andra former av tekniskt bistånd, vars finansiering kan tillhandahållas inom den totala finansieringsramen för programmet.

URVALSFÖRFARANDEN

Urvalsförfarandena skall fastställas i enlighet med artikel 7.1. Dessa förfaranden bör överensstämma med följande bestämmelser:

- a) Urvalet av förslag inom ramen för åtgärderna 1 och 3 skall göras av en urvalskommitté under ordförandeskap av en person som kommittén själv väljer, bestående av personer på hög nivå inom den akademiska världen, vilka företräder mångfalden av högre utbildning i Europeiska unionen. Urvalskommittén skall se till att Erasmus Mundus masterkurser och partnerskap motsvarar högsta akademiska kvalitet.
 - b) Varje utvald masterkurs skall tilldelas ett särskilt antal stipendier inom ramen för åtgärd 2. Urvalet av studenter från tredje land skall göras av de utbildningsanstalter som deltar i Erasmus Mundus masterkurser. Vid urvalsförfarandena skall en utjämningsmekanism på europeisk nivå användas för att förhindra en allvarlig obalans mellan olika studieområden, mellan de studerandes och akademikernas ursprungsregioner samt mellan de medlemsstater där studierna skall bedrivas.
 - c) Förslag inom ramen för åtgärd 4 skall väljas ut av kommissionen.
 - d) I urvalsförfarandena skall ingå samråd med de strukturer som har utsetts i enlighet med artikel 6.2 b.
-

RÅDETS MOTIVERING

I INLEDNING

1. Den 19 juli 2002 lade kommissionen fram för Europaparlamentet och rådet ett förslag till beslut grundat på artikel 149 i EG-fördraget om inrättande av ett program för att höja kvaliteten i den högre utbildningen och främja interkulturell förståelse genom samarbete med tredje land (Erasmus World).
2. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén avgav sina yttranden den 26 februari 2003 respektive den 10 april 2003.
3. Europaparlamentet avgav sitt yttrande den 8 april 2003.
4. Mot bakgrund av Europaparlamentets yttrande lade kommissionen fram ett ändrat förslag till beslut den 29 april 2003.
5. Den 16 juni 2003 antog rådet sin gemensamma ståndpunkt i enlighet med artikel 251.2 i EG-fördraget.

II FÖRSLAGETS SYFTE

Förslaget syftar till att höja kvaliteten i europeisk högre utbildning genom att uppmuntra samarbete med tredje land för att förbättra utvecklingen av mänskliga resurser och främja dialog och förståelse mellan folk och kulturer.

1. ALLMÄNNA KOMMENTARER

I sin gemensamma ståndpunkt har rådet godtagit kommissionens förslag i princip, samtidigt som rådet gjort vissa ändringar som ansågs önskvärda och som i många fall är likartade eller identiska med Europaparlamentets yttrande liksom med kommissionens ändrade förslag.

2. SPECIFIKA KOMMENTARER

2.1 *Ändringar som rådet gjort i kommissionens förslag* ⁽¹⁾

2.1.1 **Programmets namn**

Rådet enades om att programmet skall kallas "Erasmus Mundus".

2.1.2 **Finansiering och översynsklausul** (artikel 9)

Rådet anser att finansieringsramen på 180 miljoner euro är tillräcklig för att nå programmets mål med tanke på behovet av budgetåstramning. Eftersom programmet omfattar de första två åren i nästa budgetplan har en översynsklausul dessutom införts i punkt 1.

2.1.3 **Genomförande av programmet och samarbete med medlemsstaterna** (artikel 6)

Punkt 2 har formulerats om så att led a nu utgör en länk mellan det effektiva genomförandet av programmet och undanröjandet av rättsliga och administrativa hinder. En ny punkt 3 har lagts till som bl.a. gäller information och spridning av åtgärdernas resultat och vars formulering grundar sig på artikel 5.3 i Sokratesprogrammet.

2.1.4 **Genomförandeåtgärder** (artikel 7)

Rådet anser att resultaten av urvalen för åtgärd I bör omfattas av förvaltningsförfarandet och har därför anpassat punkterna 1 b och 2.

⁽¹⁾ Hänvisningar i detta avsnitt gäller texten i den gemensamma ståndpunkten.

2.1.5 Språkliga aspekter (skäl 7 och åtgärd 1.2 i)

Rådet har försökt att framhäva både att den språkliga mångfalden i unionen är viktig och att det är önskvärt att studenter från tredje land behärskar åtminstone två EU-språk.

2.1.6 Urvalsförfaranden (bilagan, del 2)

För att uppnå större klarhet och konsekvens har ett särskilt avsnitt lagts till i bilagan om de urvalsförfaranden som är tillämpliga på åtgärderna 1–4.

2.1.7 Erasmus Mundus masterkurser (bilagan, åtgärd 1)

Lydelsen av det första stycket gör det nu klart att dessa kurser väljs ut men inte förvaltas på EU-nivå. De kallas för Erasmus Mundus masterkurser i linje med programmets namn.

2.1.8 Stipendier (åtgärd 2)

Denna åtgärd har nu fått en kortare beskrivning utan att något av innehållet gått förlorat. Rådet anser dessutom att vissa frågor bör tas upp någon annanstans, t.ex. frågan om kompetensflykt (skäl 12) eller jämvikt mellan olika studieområden (urvalsförfaranden). Artikel 3 innehåller redan en hänvisning till lika möjligheter.

2.1.9 Ökad attraktionskraft (åtgärd 4)

Rådet har förenklat åtgärdens struktur utan att något viktigt gått förlorat innehållsmässigt.

2.1.10 Övriga frågor

Rådet har också gjort andra tillägg, ändringar eller klarlägganden i texten, t.ex. följande:

— Hänvisning till Europeiska råden i Stockholm och i Barcelona (skäl 3).

— Principer för hur gemenskapens insatser skall hanteras (skäl 11).

— Dialog och förståelse mellan kulturer (skäl 13).

— Subsidiaritet (artikel 1.3).

— Programmets mål (artikel 3.1 och skäl 9).

— Överensstämmelse och komplementaritet (artikel 10, f.d. artiklarna 9 och 11).

2.2 Europaparlamentets ändringar**2.2.1 Europaparlamentets ändringar som godtogs av kommissionen**

Kommissionen antog i sin helhet, delvis eller i sak 38 av de 65 ändringar som Europaparlamentet antagit.

2.2.2 Europaparlamentets ändringar som godtogs av rådet

Rådet antog i sin helhet, delvis eller i sak 33 av de ändringar som Europaparlamentet föreslagit och som kommissionen godtagit. Dessa ändringar är följande:

1, 4, 5, 9, 10, 11, 14, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 26, 28, 31, 32, 34, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 69, 70.

2.2.3 Europaparlamentets ändringar som inte godtogs av rådet

Utöver de ändringar som inte antogs av kommissionen och som inte godtogs av rådet godtog inte rådet följande ändringar ⁽¹⁾ av nedan angivna skäl:

— *Ändring 35*

Information om programmet (artikel 6.2 b).

Rådet anser att informationsfrågorna omfattas tillräckligt av punkt 3 i denna artikel, varför det inte är nödvändigt att närmare ange en informationsroll för de strukturer som medlemsstaterna utser.

— *Ändring 59*

Partnerskap med företag (bilagan, åtgärd 3.5)

Rådet har inte godtagit denna ändring som medför engagemang från näringslivet, något som inte förutses någon annanstans i programmet.

— *Ändringarna 62 och 63* (bilagan, åtgärd 4.2)

Inrättande av en Internetportal

Rådet beslöt att exempel på berättigade aktiviteter (f.d. åtgärderna 4.1 och 4.2) inte behöver anges närmare förutom några allmänna hänvisningar i 4.2, eftersom dessa anses vägledande och skulle kunna hanteras av programkommittén.

— *Ändring 66* (bilagan, åtgärd 4.1)

Undersökningar och studier

Rådet anser att det är onödigt att främja undersökningar och studier inom ramen för detta program och har strukit denna hänvisning.

III SLUTSATSER

Rådet anser att den gemensamma ståndpunkten utgör en balanserad text som ger en god grund för igångsättandet av detta program för att på så sätt göra europeiska högskolestudier attraktivare för studenter och akademiker från tredje land och allmänt öka samarbetet mellan EU och högre utbildningsanstalter i tredje land.

⁽¹⁾ Hänvisningar i detta avsnitt gäller det ursprungliga förslaget.